

Industria, Administrația și
Tipografia:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.
Serisori nefrancați nu se pri-
mesou. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brășov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesou în Viena
Ludolf Moss, Hunsstein & Vogler
(Otto Moss), Heinrich Schalek, Alois
Berndt, M. Dukas, A. Oppelt, J. Dun-
sberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Besei, Bekstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dubs; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
armonidă pe o colună 8 cr.
și 90 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicării mai dese
după tarită și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. s. 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL III.

„Gazeta” esse în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectori.
Abonamentul pentru Brășov:
la administrația, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe unu an
10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe unu an 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. a. s. 15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 265.

Brășov, Luni, Marți 28 Noemvre (10 Decemvrie)

1889.

Brășov, 27 Noemvre v.

În ajunul așa numitei „restau-
rațiuni”, adică a alegerii funcțio-
narilor comitatensi, se va face
în Ardeal și Țera unguerscă în
luna acesta, organul național al
Slovacilor, „Narodnie Noviny”,
aruncă o privire asupra situației
generale, care ne interesează mai
de-aprope și pe noi.

Alegerile comitatense, dice fôia
slovacă, se rednă, decă vomă cum-
păni adevărate loră valoare, la o
vănătoare după posturi. Aceste ale-
geri comitatense, voră fi probabil
cele din urmă, căci în timp de
șese ani de acum încolo, se va
pută duce în îndeplinire planul
de multă anunțat al introducerii
administrației de stat.

Bine observă diarul slovac,
că dela această administrația de
stat, majoritatea precumpenitoare
a populației slave-române n'are
se aștepte nimic bun, tocmai
așa precum nu i-a adus vre-un
bine nici restaurația avitică. Tôtă
deosebirea va fi, că administrația
de stat va fi condusă dela Bu-
dapesta, pe când până acuma fi-
panii puțină s'au interesat de
Budapesta.

Vorbind apoi despre mijlocul
care ar pută se lecuiescă relele
de față „Narodnie Noviny” dice,
că nu s' va îndrepta nimic prin
aceea, că se va retrage d-lă Tisza,
cum cere opoziția maghiară, ci
trebuie să se schimbe întregu sis-
temul de guvernare.

Și în adevăr ce îndreptare și
ce bine pôte aduce schimbarea
de miniștri, când se lucră cu
aceleași mijloce și pe temelul
acelorași principii rele și pericu-
loase ca și până acuma. Căci pu-
țină împorță ce persoane suntă la

guvernă — ci lucru de căpeteniă
este și rămâne ea guvernarea să
fiă dreptă, inteligentă și poporului
spre folosul său și spre stricăciune.

Trebuie dăr să se schimbe sis-
temul, trebuie să vină la cârmă
omeni, cari să aibă înțelegere
pentru adevăratele trebuințe ale
poporației statului și cari să
fiă pârșși de principiile dreptății
și ale echității, pentru ca lucrurile
să ia un mers salutar.

Dăr cum să se facă această
schimbare de sistem? Acesta este
întrebarea gravă, a căreia desle-
gare va fi imposibilă până atunci,
până când nu se va ține cont
de postulatele drepte ale maiori-
tății populației române și slave
în sensul dorințelor exprimate
și de fôia slovacă.

Ca să se pôtă ajunge odată la
o deslegare a amintitei cestiuni
este însă de lipsă ca Românii și
Slavii să-și valideze postulatele
loră în altă mod, ca până acuma.

Colonii naționale fidele ideii de stat.

II.

Ardealul, această minunată și
bogată îndestrată, dăr nenorocită
țără, avută totdeuna parte în loc
de o politică sănătoasă și de o în-
grijire conștientă a intereselor
locuitorilor săi de a vedă mai
de multe ori venindă colonii și
colonisci când în cete numeroase,
când mai mici, pentru combaterea
și apărarea a totă felul de nă-
luci și pericole închipuite, când
pentru propagarea credinței catolice,
când pentru întărirea ei,
când pentru introducerea comer-
ciului, când pentru întărirea ideii
de stat național. Ce s'a alesu

din ele? Vomă vedă îndată, luân-
du-le pe toate de-arëndul.

Deja pe la anul 1211 regele
unguresc Andreiu al II-lea pen-
tru apărarea Transilvaniei contra
necredincioșilor chiămă în țără
ordinul teutonic și le dădu țera
Bârsei „*terram inhabitatam et deser-
tam*”, dăr totu în același document,
afătoru adă în Königsberg, după
espresiunile de *terram inhabitatam
et desertam* cu 6 rënduri mai jos
dice — și mută pe Valachii și Sê-
cuii de acolo mai spre Nord și Ostă.
Ce va să dică odată: țără pustă
nelocuită, și apoi: că mută pe lo-
cuiorii ei mai departe? Evident,
că politica usitată adă d'a misti-
fica adevăata stare a lucrurilor,
d'a vorbi de stat unitar națio-
nal când massa preponderantă a
locuitorilor țării e de națiuni și
limbi diferite, se practica și pe
atunci. Totuși pe baza ei amă
văduț imprimându-se satelor și
catunelor române caracter străin:
din Rășnovă făcându-se Rosenau,
din Christiană Neustadt, din Bra-
șovă Brassovia și mai târziu
Kronstadt, din Preșmeră Tartlau
și altele. Cumcă aceste sate și
orășele n'au fost colonii înteme-
iate din nou, ci au fost numai
usurate și inoculate cu streini,
dovadă este însuși numele lor,
care le luat de ordinaru dela unu
riu, dela unu deal, și care cu totă
scălciarea din partea străinilor
și le-au păstrat în starea primi-
tivă până în ziua de adă.

Ori și câtă ar suna de frumos
numele Rosenau, unde de sigur
numai trandafiră nu prea sunt
mulți, ca vegetațiune spontană,
vomă trebui să-l recusăm și să
considerăm ca nume primitiv
numirea română Rășnovă dela cele

2 păraie Rășnove, cari isvorăsc în
apropiere de Rășnovă și se re-
varsă în riul Prahova pe partea
României din sus de satul
Azuga; în loc de Neustadt numi-
rea de Christiană după muntele
Christiană mare, nemțesce: Schuller,
Ghimbavă în loc de Weidenbach
dela apa Ghimbășelului, în loc de
Tartlau—Preșmer, care cuvânt e
chiar românesc înrudit cu *préjma*
și însemnă în potrivea său cu
un neologism *vis-à-vis*; în loc
de Kronstadt—Brășov; în loc de
Sărkány ori Schirkanyen—Șercaia,
dela valea Șercaii, ce isvorea dela
Holbavă etc.

Cu toate aceste schingiuri și
schimonosiri de nume la locali-
tăți, Românii locuitori autohtoni
ai acelor comune nici-odată n'au
încetat d'a locui în ele — deși
au putut îndura în decursul se-
culilor destule nedreptăți și umi-
lințe. Adă, hară Domnului, locu-
esc în acele comune Românii în
număr destul de considerabil
și sunt un factor destul de
important, pe care nimeni nu-l
mai pôte desconsidera. Și érași
nedreptatea și injuria, inscenată
prin nisce vederi prea strâmte și
înfumurate, le-au uitat de mult
și unii și alții, și adă nu se mai
tămăie nici Sașii de Români și nici
Românii nu au motiv de a se
teme de absorbire din partea
Sașilor. Timpul și civilizația
modernă a îndreptat și lecut
multe nedreptăți. Oare pe șovi-
niștii kulturegyletiști îi va pută
tămădui timpul vre-odată de gâr-
găun?!

Ludovic cel mare isgoni pe
mocanii din Săcele pentru a colo-
nisa acolo pe Ciangăii fideli bise-
ricei catolice și cu toate aceste

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Călătoria

făcută la 1650—60 în Țera românescă

de

Archidiaconul Paul de Alepp.*)

Târgoviște — Procesiune inaugurală.

Când eram de totă gata a purcede
în călătoria noastră, noul beiu rugă pe
Patriarhul, ca o grație, de a mai ră-
mâne vr'o lună de timp: căci îl iubă
prea multă, devenind beiu în timpul
visitei și sub ochii Patriarhului, încât
ne dădea mâncări în toate zilele fără în-
trerumpere, mai în abundență, decum
ni se dădea sub răposatul beiu.

În dimineața primei Joi după întro-
narea sa, noul beiu, voind a esecuta
litania său procesiunea afară din oraș,
după obiceiul domnilor muntenesci, ne
trimise careta sa escortată de un mare
detachment de ôste, intrând în bise-
rică, ne îmbrăcărăm și noi și pe Pa-
triarhul cu vestminte sacerdotale. De
aci elă intră în Tabernacol și tămăie
masa împrejur, dicend *Ἡσίου ἀνάστη*,
și apoi se încep serviciul pascal, cân-
tăreții răspundend din toate părțile în
urma tămăierii beului și a adunării.

Succese *Ἀναστάσεως Ἡμέρα* până la marele
Εὐαγγέλιον, ce l'am recitat eu, menționând
numele beului. Apoi se încep Cano-
nului cântat într'unu mod plăcut de
Ψαλμὸς, și eşirăm din biserică, éra ô-
stea dete foc din tunuri. Beiu și Patriar-
hul mergeau împreună preceși de clerul
local, investmăntat și cu cruci, doi
câte doi. Clopotul cel mare nu încetă
de cu sêră până acum, dând semnal
de a se aduna preoții și poporul pentru
această ceremonie. Stêgurile bisericesci
cu cruci păseau în fruntea procesiunii;
erau și numerotate *stêguri ostășesci totă
cu cruci*. Mii de ostași sub căpitanii
loră și boierimea mergea înaintea beului
și a Patriarhului, éra eu, cu a mea
cruce în mână, înaintamă alătura cu ei.
Eșirăm din curte, și îndreptându-ne
spre apa ce traversă orașul, trecărăm
un pod de lemn foarte lung. De aci
mersărăm o distanță ca dela Aleppo
până la Ain-Attil, seu dela Damasc
până la Căbon, pășind încetisor, pe
când cântăreții cei grecesci și cei romă-
nesci cântau canonul pe psaltichie.
Ajungend la un șes întins acoperit
cu verdță, căci disparițiunea zăpădei
făcu să ésa iarba în astă săptămână,
fură puse: un scaun pentru beiu și al-
tul pentru Patriarhul. În mijlocu fū
așețat un mare biurou acoperit cu

postavă, și avend pe elă cupe, un ba-
sin și un ibric plin de apă. Dicend
Εὐλόγησον Δέσποτα, dădei cădelnița Pa-
triarhului, carele tămăie în jurul apei,
dicend *Εὐλόγητος*; apoi tămăie pe beiu
și ceilalți boeri formând un cerc în
jur, în dosul căruia falfăiau stêgurile
și stindardele și apoi un al doilea cerc
era compus de preoți. Cântăreții înto-
nară marele Canon de *Ἀγιασμός*, și Pa-
triarhul recită Evangelium. Eu dîșeu
Συνέπετε. Un tapet fū întins pentru
Patriarhul dinaintea apei, și un altul
dinaintea scaunului beului. Patriarhul
se îngenunchă, dintăiu beiu și după
aceea totă poporul plecându-se până la
pământ. De aci recită Ruga pentru
plăia, după obicei, apoi rugele de *Ἀγια-
σμός*, și la cuvintele „Păzesce, o Dômne,
pe principii noștri, cari cred în tine,”
dîșe: „Și păzesce, o Dômne, pe servul
tău iubitorul de Cristu Domnul Ionu
Constantin-voevodă”. Toți se sculară,
și, cântând cântăreții, Patriarhul afundă
crucea în apă și apoi stropi în 4 părți.
Când stropia pe beiu, carele sărută
crucea, ôstea dete foc din muschete.
După aceea stropi clerul și pe boeri,
și ne întorserăm pe aceeași cale, cu
cântul cântăreților și împuscăturile os-
tașilor. În biserică Curții ne desves-
măntărăm. Beiu luă pe Patriarhul la

banchetă. În acea zi cădă o mare plăie.
Beiu, atât la plecare, cum și la întor-
cere, distribu grămeți de bani de ar-
gint (silver coin of the Banat) la os-
tași și la sêraci, precum și la acei, ce-
i aduceau daruri; căci, dela momentul
eșirei noastre din Curte și până la întor-
nare, femeile nu conteneau de a așterne
beului haine de bumbac și apoi le
preserau cu grăunțe de orz, ovăs etc.
după obiceiul lor; fiindă totădată
inceputul unui nou an și alt unei
noie domnie; éra cămărașii, adică ofi-
cerii visteriei, steteau lângă beiu de
aruncau pe acele haine bani de argint,
și apoi culegându-le, femeile se depărtau.
Alții oteriau beului spice uscate de
ovăs, alții mere, alții prune, alții flori-
cele albe și ramure verzi, alții lămăie și
năramze, alții ouă, alții pești, alții pa-
seri, rațe, găște, alții mielăși, alții că-
priore, éra unii asvêrleau dinaintea-i
capete de berbeci. Tuturor acestora că-
mărașul le distribuă bani de argint,
înveliți în pânză. În sêră beiu dis-
tribui preoților haine, nou vestminte
de satin, boierilor brocărte de catifea,
și ne întorserăm, cu multă onore, în
caretă, la mănăstirea noastră. (Din „Tim-
pulu”).

*) Urmare din Nr. 256 al „Gaz. Trans.”

Românii din Săcele sunt până în ziua de azi în majoritate în cele șapte sate. Din puternica abația a Bernhgrdinilor dela Cârța din Țera Oltului, înființată și bogată îndestrată de Andreiu II la 1223 contra șismaticilor de Valahii, numai un zid se mai vede, 6r Țera Oltului totu valahă și de ritul răsăritenă a rămasă — afară de câțiva Sași din Cârța, cari nu sunt în număr mai mare decât Românii d'acolo. Decretatu-neau puternicii țilei și altă-dată de inimici ai patriei și numai de tolerați în țără, până recere bunul placu și folosă alu principelui și staturilor, d6r isgoni nu ne-au putuți, și totu acolo trăim și azi și vom mai trăi, unde amă trăitu și mai înainte.

Adus'au apoi mai târziu coloniști greci, companiile grecesci în orașe, bulgare și germane, d6r t6te au fostu zadarnice. Cautu nobilulu conte ce s'a alesu de Grecii și compania grecescă din Sibiu, Făgărașu, 6r pe cei din Brașovu, 7—8 familii, numai averile donate de principele Brancovenu bisericii loră îi mai ține, apoi ce au devenitu S6rbii din Ruși, Bungard și Cerghidulu micu și mare, Bulgarii din Vințu de josu și Deva a contelui Soran, și baronului Apor, apoi ce s'a făcutu din coloniștii mineră nemți aduși de Regele Matia pentru lucrarea mineloră din munții apusenă? Unde suntu aceste colonii și ce s'a alesu din ele?

D6r cu cei din urmă sosirămă la coloniile de Nemți și Șvabi, pe cari unele guverne austriace, cuprinse de frigurile nivelărei poporeloră din imperiu prin germanizare, cum suntu cuprinși kultur-egyletistii moderni de frigurile de maghiarizare, le aduse pe capulu nostru și în locu de a da Româniloră pământulu necesaru, pentru care ei purtau procese de sute de ani, aduseră strein și le deteră loră pământulu. Cu deosebire mulți venetici Șvabi veniră în Ard6lu sub Maria Teresia și Iosifă ală II-lea, apoi cei din urmă veniră la anii 1846—7 și se aședară în câteva comune din jurulu Sibiiului pentru a spori populațiunea săsescă de acolo, 6r parte fură aședați în orașe, Brașovu, Făgărașu etc. Ce s'a alesu din ei? S6u că au peritu, s6u că au luat'o la săn6tosă, s'au dusu spre America, introduc6ndu ei intăiași-dată între Ardeleni obiceiulu și tendința de-a emigra la America—6r cei, cari au mai rămas ca bunăoră Nemții din suburbia Făgărașului Ciutărie (Wildgarten) au ună limbă unică în felulu s6u, care nu e nici nemțescă, d6r nici romănescă, ci ambele împreunate, ca proverbialulu: „Hast du die Scrofa mit die șapte purcei gesehen? Und die Apotenke (Apotheke) ist peste uliță von Stadt Paris“ (subințeles unu otelă sub firma ac6sta). Mai departe lucrătorii și slugile de S6cui aduși dela 1880 înc6ce pe domeniile statulu dela Făgărașu, în locu de-a maghiarisa ei pe Valahii, în 3—4 ani de țile au învățatu ei cu toții romănesce, și decă voru mai rămăne multu timpu acolo nu e imposibilu ca s6 devină unii dintre ei Romăni neași.

Din aceste espuneră fugitive va put6 ved6 nobilulu conte, că pe cale greșită a apucatu, și că a da banii pentru colonii și colonișării însemnăză a-i arunca în v6ntu.

DIN AFARĂ.

Raporturile austro-ungare-rusesci.

Împrumutul bulgaru produse neliniște foiloră rusesci, care atribue facerii

acestu împrumutu o mare însemnătate politică. „Novoje Vremja“ dice, că decă guvernulu austriacu admite a se cota împrumutul bulgaru la bursa din Viena, ac6sta trebuie s6 se considere ca o recun6scere indirectă a guvernulu actualu bulgaru. D6r 6re îi va veni la socot6la guvernulu din Viena — într6bă foia rusă — o astfelu de recun6scere indirectă cu t6te consecințele ei internaționale, mai alesu după visita contelui Kalnoky la prințulu Bismarck? În totu casulu, din atitudinea guvernulu vienezu față cu cererea d'a se acorda cotarea împrumutul bulgaru se va put6 conchide, decă e sinceră asigurarea Austriei, că ea pentru amicitia cu Rusia și pentru susținerea păcii europene își va mărgini simpatiile sale pentru prințulu Ferdinand. „Grașdanin“ încă e de părere, că Austria se amestecă cu fiăcare și totu cu mai mare cutezanță în afacerile bulgare.

O conferință de ambasadori.

O depeșă oficială o foiloră ruse anunță din Londra, că în ministerulu de de externe englesu s'a ținutu o conferință între ministrulu președinte Salisbury și între ambasadorii Rusiei, Franciei și Turciei. Depeșu nu spune nimic despre obiectulu convorbirilor. „Novosti“ însă e de părere, că în ac6stă conferință „a reprezentărilor celor patru mari puteri, care stau departe de alianța triplă“, s'a tratatu asupra cestiunoi orientale și mai alesu asupra cestiunei Cretei, în privința căreia între Rusia, Anglia și Francia există deplină înțelegere, care se deosebesce de atitudinea triplei alianțe, care ar urma practica d'a se înăbuși fără cruțare t6te turburările din Orientu cu puterea armelor. Fiindu raporturile dintre Grecia și Turcia f6rte încordate, e vorba d'a se pacifica insula pentru durată. A rezolva ac6stă cestiune cu puterea brutală, precum a sfătuitu Germania pe Turcia, nu e consultu. Trebuie cu totulă înlăturată cestiunea cretană, care e una din cauzele probabilei ciocniri în Orientu.

Răspunsulu la circulara Metropolitulu Mihailu.

Metropolitulu s6rbu Mihailu a primitu încă dela trei capi de biserică ortodoxe autocefale răspunsulu la circulara sa, care anunță reinstalarea sa în scaunulu metropoliei s6rbesci. Arhiepiscopulu de Cipru dice, că înt6rcerea Metropolitulu însemnăză și înt6rcerea păcii, a ordinii și a iubirei între popor și cleru. Metropolitulu Calcedoniei dice, că înt6rcerea capulu bisericii s6rbesci în condițiuni canonice constituie o victoriă a bisericii s6rbesci. Sfântulu Sinodu ală Rusiei se mărginesce a felicita pe Metropolitulu Mihailu.

Afacerea Cretei.

O telegramă din Constantinopolu asigură, că fermanulu Sultanulu relativu la rezolvarea cestiunei Cretei reduce numărulu membriloră adunării naționale dela 80 la 60. Afară de ac6sta, P6rta, însărcinându-se a înt6rin6 gendarmeria, nu va mai lăsa Cretei jumătate din veniturile vamale. Reformele propuse sunt următorele: reorganizarea tribunaleloră și reducerea numărulu loră, reorganizarea școliloră musulmane și creștine, protecțiunea industriei locale, garanții pentru mersulu regulatu ală administrației Căneei, înființarea unei școli navale, organizarea arsenalulu, instituirea camereloră de comerțu, organizarea unei bănci agricole în folosulu populației, construirea de drumuri.

SCRILE ȚILEI.

Regularea Porților de feru. Ministrulu ung. de comerțu va publica în cur6ndu concursulu de licitare prin oferte pentru executarea regulării Porților de feru. Lucrările cuprindă atât spargerea stânciloră, câtu și aruncatulă petriloră. Ofertele se pot6 face pentru t6te lucrările ori pentru o parte din ele. Terminulu de predare a ofertulu e stabilitu pe 31 Martie 1890.

O arestare senzațională. Șeful firmei de bancă Kendler et Comp., anume Alfred Kendler sen., f6 arestatu și datu pe mâna tribunalulu ca arestantu. Kendler a datu falimentu și din inventarulu s'a constatat, că pasivulu e de 3½ milioane fl., 6r activulu abia 2 milioane, așa că deficitulu e de 1½ milioane. Intre pasive figurăză depuneră în sumă de 1,800.000 fl., pentru care nu era nici o acoperire. Judecătoria penală va av6 s6 cerceteze unde se află depunerile, ce erau încerdinate băncii Kendler et Comp., unde suntu cei 1,800.000 fl., în loculu căroră s'a aflatu în cassă numai 1700 fl. bani gata, și altele. Se dice, că prin ac6stu falimentu archiducele I6nu, azi Jean Orth, și-a perditu t6tă averea, ce o avea depusă la ac6stă bancă. De asemenea și alte familii însemnate au suferitu perderi mari.

Furtu din biserică. În Jina au intratu nisce hoți în biserică pe fer6stră, au spartu lada bisericii gr. or. și au furatu 3 fl.

Atentatu cu dinamită. Sămbătu în 18 Noemvre s'a încercatu în Socolo, comit. Carașu-Severinu, unu atentatu cu dinamită în contra forestierulu Augustu Hirschbeck de pe domeniile căii ferate austro-ungare a statulu. Se întrodusesse în pivnița locuinței lui Hirschbeck dinamită, și anume în acea parte, de-supra căreia se află odaia lui de durmitu. După socot6la atentatorulu, esplosia avea s6 se întemple n6ptea, d6r s'a întemplat diminița între 5 și 6 6re, când Hirschbeck se sculase deja și dejuna în odaia de-alături. Tavanulu odăii de durmitu a fostu sfărămatu și t6tă mobila distrusă.

B6la de gură și de unghii s'a lătitu în modu îngrijitoru în Șardu și comunele din juru. Bieții ț6rani suntu opritu a merge la t6rguri cu vitele loră.

Espulsatu. Unu pretinsu diarist, Lemkie (Lemberger) Heinrich, care bătea stradele Brașovulu, dela 26 Noemvre a fostu espulsatu de pe teritoriulu orașulu, pentru-că n'avea nici o ocupațiune și nici cu ce s6 trăiescă. Acesta e marele „patriotu“, care se lăuda prin codița „patriotică“ din locu a lui Țăncăleu, că inima lui simte unguresce, — era vorba acedă de căp6tuială. D6r Lemkie propune și ne'ndurata poliția dispune.

Ghiața pe Dunăre. Din Pesta se scrie, că pe Dunăre a pornitu ghiiața în măsură așa de mare, încătu navigațiunea a trebuitu s6 înceteze.

Jertfele viscolulu. Precum se raporteză din Szunyogdi, au fostu apucați de viscolu șapte 6meni, cari mergeau cătră acea localitate, așa că n'au mai pututu merge mai departe. Nenorociții au fostu găsiți înghețați.

Găsiți în ladă. Tin6rulu Ioană Lebu și Maria Ilescu (Maria Fruņă n. Galu), soția lui Toma Ilescu din Scheiu, făceau mai de multu timpu dragoste pe ascunsu. D6r până odată merge urciorulă la fântănu și se sparge, dice o vorbă săn6tosă romănescă, și așa s'a întemplat și cu dragostea lui Ioană și a Mariei. De astă-dată și-a spartu dracu opinie în casa lui Ioană Govna, unde cei doi îndrăgostiți fură găsiți aseră târziu de nisce poliști și de bărbatul Mariei ascunși în lăci, și apoi scoși frumușelă și duși la poliția, unde s'a încheiatu procesu verbalu.

Jertfă a dării. Autoritatea comitatensă din Trei-scaune, a hotăritu s6 întrodacă darea pe câni. În diminița următore f6 găsitu spânțuratu de stălpulu unui felinaru unu căne cu unu biletu la gătă, pe care sta scrisu: „M'am spânțuratu; mai bine mortu, decâtu s6 plătescu dare.“

Pentru proprietarii de case. Magistratulă orășenescu face cunoscutu, că terminulu pentru predarea c6leloră de fasonare pentru case s'a prelungitu până la 12 Decemvre n. După expirarea acestu terminu, pentru cei cari au întârziatu cu predarea c6leloră, se voru regula acestea din oficiu, d6r pe cheltuiela proprietariloră.

Serata tipografiloră din locu, ce s'a datu Sămbătu s6ra în sala Redutei orășenesci, a fostu bine cercetată. Reprezentarea diferiteloră piese a mulțamitu publiculu, care a r6splătitu pe diletanți cu aplause num6roșe. Piesa romănescă „Arvinte și Pepelea“, de Alexandri, a fostu jucată de d-nii Nicolau Jugănaru (Arvinte) și Constantinu Georgescu-D6rstaru (Pepelea), cari au produsu multă ilaritate în publicu, fiindu viu aplaudați. Intre diletanții ceialăți a escelatu cu deosebire d-lă Ig. Springer, care a sciutu face pe Vagabundulu din piesa „Siesta auf der obere Burgpromenade“ cu o caracteristică destoinică. După producțiune a urmatu joculu, care s'a continuatu până diminița. Succesulu materialu ni-se spune, că a fostu asemenea mulțamitoru.

Negustoriă neplăcută au făcutu în săptămăna trecută mulți Sași din Crișu. Veni acedă unu cumpăratoru de p6me, anume Rosengarten, și fiindcă mai venise și unu alu doilea cumpăratoru, care'i făcea concurență, Rosengarten încheiă iute contracte în scrisu cu mulți Crișeni, ca s6-i pred6 o cantitate hotărită de p6me, cu prețulu de 5 fl. 50 cr. maja metrică, pentru învagonare la Hașfalău. P6mele fură transportate la ac6stă stațiune, fură încărcate, 6r v6nd6torii cerură banii ce li-se cuveniau. D6r Rosengarten n'avea banii, și așa Crișenii începură s6 facă larmă, până ce în fine se mulțamiră cu o obligațiune, în care Rosengarten se îndatoră s6 plătescă „Sămbătu“. Decă a plătitu ori n'a plătitu nu se scie. Casulu însă merită s6 fiă cunoscutu pentru ca 6menii s6 fiă cu prevedere în astfelu de afaceri.

Din dieta Ungariei.

În ședința dela 5 Noemvre s'a continuatu desbaterea asupra bugetulu ministerulu de interne. Cu ocazia ac6sta s'a vorbitu multu asupra reformei administrației. Deputatulă Bartha a vorbitu pentru menținerea autonomiei municipale, d6r cu 6re cari îmbunătățiri, Vavasy însă pentru reforma administrației. Deputatulă s6cuiescu Tibad, care e și secretarul de stat ală Ard6lului, a ap6ratu nouele idei de reformă ale ministrulu Teleky, dic6ndu între altele, că administrația de stat nu se p6te dice că ar nimici autonomia municipală, ci din potrivă, o va întări și mai multu și ar garanta în modu apr6pe absolutu libertatea municipală. Elă a mai citatu cuvintele lui E6tv6s, care a disu, că r6tăcescu f6rte tare aceia, cari credu, că constituția maghiară din trecută a fostu susținută numai de comitate, pentru că ei confundă forma cu cuprinsulu, de6rece constituția maghiară din trecută n'a fost scutită și susținută de comitate, ci de spiritulu comunu maghiarū... Au mai vorbitu în ședința ac6sta Perczel și Vadnay pentru, 6r Amassy contra reformei administrației.

În ședința dela 6 Noemvre n. deputatulă Csatar declară, că elu este dușmanulu tuturoră tendințeloră ce țintescă a lăți biurocratismulu. Sistemulu numiriloră ar produce o stare de lucruri, care ar arăta lămuritu, că de susu și până josu nu se guvernăză decâtu nisce sclavi; sistemulu alegerei însă este singurulă care garantăză în cea mai mare măsură libertatea comună. Noi departe de-a av6 tendințe centraliste, ar trebui s6 stăruimă din r6spuneri pentru restituierea sistemulu vechiloră comitate, fiindcă comitatulu de azi nu e nici pesce, nici carne.

După-ce au mai vorbitu T6r6k Zoltan și K6r6ssy Sandor, care a preamă-

rită pe d-lu ministru de interne și a declarat, că nu e tocmai bine a procedea acum la desbaterea mai amănunțită a reformei administrative propusă de ministru, luă cuvântul:

Herman Otto. „Tote încercările de-a contopi absolutismul cu autonomia“, dîse Herman, „nu voru nasce altceva, decât un monstru periculos... Numirea funcționarilor din partea guvernului este un astfel de mixtum compositum, o astfel de creatură hermafrodită, despre care eu nu-mi pot face idee în ce chip ar putea funcționa? Elu va fi, după părerea mea, un grăunte de grău ajuns între două petrii de mără, care fără îndoială se va sfărîma (Vii aprobări în stînga extremă). Eu bănuiesc încă de mult, că acele tendințe, cari nu merg într'o direcție hotărîtă, purcedu dintr'unu principiu fals. Omenii acestui principiu voru căuta cu ochi suspexți la totu individul despre care nu voru fi convinși, că este bun și s'au rău... Dintr'asta s'ar desvolta cu timpul un fel de sistem de tutorat, care ar tinde a supraveghia totu pasul omului, care pentru ori-ce mișcare ar crea câte-unu nou paragraf și-ar sili societatea să-si acomodeze pașii după unu anumit ș. (Așa este, în stînga extremă) Credeți-mi însă, că o mare parte dintre oficialii de ađi ai statului, nici nu cunosc mulțimea de șș, ce sunt legați în sute și mii de volume și cari se schimbă necurmat, așa că am putea dîce fără șfială, că dieta ungară este o adevărată fabrică de șș. (Claritate în stînga). În chipul acesta vom ajunge unde am ajuns pe timpurile lui Bach, când numai pentru fabricarea spiritului s'au făcut ver-o 152,000 de șș, pe cari în curendū i-au schimbat ca să-i aducă din nou în vigoare, așa că în urmă nime nu putea să fabrică spirit decât jidani, și nici ei, pentru-că dără cunoscau bine totu șș, ci pentru-că șciau modul cum se iese la cale... După toate aceste, fiindcă eu nici-odată nu voi recunoșce unu mixtum compositum, sunt nevoit a vă spune și a vă ruga, că s'eu să decopeia sistemul epocii lui Bach dându-i o față ungerescă, s'eu să vă puneți pe tărîmul istoric, pe care stăm, fiindcă acesta este indispensabil pentru desvoltarea națiunilor și mai ales pentru desvoltarea națiunii maghiare“. (Vii aprobări în stînga extremă.)

Correspondența „Gaz. Trans.“

Budapesta, 6 Decembrie 1889.

La răspunsul d-lui avocat Ambrósio Kretz din Beiușiu, apărut în Nr. 260 al „Gazetei Transilvaniei“ răspund cu latinul „qui semet excusat magis incusat“, și deorece adevărul poftesce, să fiă predat scurt și bine, și eu mă voi ține de o altă dicală latină „non multa sed multum“. Pentru aceea mă voi nusi a fi foarte obiectiv.

Informațiunile privitoare la atacurile ce le-a îndreptat d-lu avocat în contra corpului profesoral din Beiușiu cu ocaziunea unei petreceri familiare în prezența unui public de cel puțin 40 de inși, le-am primit dela bărbai asemenea de „pozițiune și de caracter“ cu aceea deosebite, că ai mei sunt în cea mai mare parte Români adevărați în „fapte și în vorbe“, ăra nu „aprigi dușmani“.

D-lu avocat Kretz dîce: „declară că eu o asemenea afirmare în contra corpului profesoral din Beiușiu nici când nu am susținut, nici în locu public, nici în locu privat... afirmările corespondentului încât se referescol la mine le declară de tendențioșe“ scl. Și cum probază această declarație se vede din pasajul următor:

„Eu în pozițiunea, în care mă aflu, însinuarea cuprinsă în articolul acesta înaintea forului celui mai competent o-am desmintit și am documentat contrarul încă înainte de asta cu patru lni“.

Ce argumentare slabă! Ce ai desmintit, d-le avocat, decă nu ai avut materie de a desminti? Și încă la locurile cele mai înalte, unde pe temeiul unor însinuări copilăresci și nefundate nu se fac cercetări?!

Totuși a fost dără ceva, ce a trebuit să se desmintescă! Și decă

această însinuare a fost nebasată, pentru-că nu ai făcut pașii necesari în contra acelor, cari te-au însinuat fără basă, și încă la locurile cele mai înalte???

Mai departe dîci ărași: că chiar prin acei „aprigi dușmani“, cari au fost de față și au audiat vorbele într'unu cerc restrîns la o petrecere, te-ai clarificat“.

D-le avocat! După cum șciu, la petrecerea aceea românescă, majoritatea absolută, a fost română; e lucru cam ciudat, că atestatul d-tale, cu care te-ai purificat la forul competent este subscris — după cum dîci — de „aprigi dușmani“. Pentru ce nu de Români prezenți! la cari încă presupun atata sēmță de dreptate, ca să nu'i denegă subscrierea adevărului?! S'eu pentru-că n'ai argumentat această cu corpul profesoral, s'eu măcar cu aceia dintre profesori, cari au fost necesități din bună cuviință a suferi insultele cu cari i-ai tratat?!

Căci, crede-mi d-le, avocat, era cu mult mai convenient și mai corespunător adevărului, ca neadeverul să se combată chiar prin aceia, despre cari se susținea și se susține, că au fost insultați și batjocuriți. Dă-ne, d-le avocat, dela profesorii prezenți unu atestat și cu totă iubirea vom retracta cele scrise despre d-ta.

Trecu mai departe. — Intre multele vorbiri, ce le-ai ținut totu în „limba patriei“, ai dat, după cum afirmi, corpului profesoral și învățatură „didactică, socială, culturală“, se pôte, dăr fi bunu aduți aminte de vorbirea, în care, cu referință la cei de ce anu din armă, ai constatat că ore și care durere sufletescă, că în corpul profesoral nu domnesce spiritul patriotic; acesta este fapt“.

Aceasta am afirmat și eu în corespondența publicată în nr. 252 al „Gazetei Transilvaniei“.

Cum convine dără cu faptul acesta tonul acela puternic, cu care „respingi cu totă rezoluțiunea acuzarea, că d-ta ai fi tras la îndoială patriotismul corpului profesoral“, despre care dîci, nici amintire nu a fost în decursul vorbirei d-tale. Nu observi contradicțiunea între fapt și cuvânt?!

Cum-că ministerul deja în ziua următoare a avut deplină cunoștință despre toate cele dîse de d-ta, am cunoștință sigură, și au cunoștință și acei bărbai, cărora vorbirea d-tale li-a causat multe momente neplăcute.

Față de adevărul acesta, vei susține încă și mai departe, că conduita d-tale nu a agravat pozițiunea forului celui mai competent?!

Neplăcerile, cari, precum afirmi, le-ai avut cu unu s'eu altu, dintre d-nii profesori, le puteai aplană pe cale adevărată, folosindu-te de dreptul ce-lu asigură legea fiăcărui părinte.

Ore petrecerea privată și forma de toate ținute în limba patriei sunt forurile de satisfacțiune?

Articolul meu, basat pe documente, acte și informațiuni exacte, cu persoana d-tale s'a ocupat în trecut numai spre ilustrațiune. Pozițiunea este amintită numai ca titlu, și numai în urmă, după cetirea articolului d-tale am reflectat la aceea, că prin astfel de procedură cum a fost a d-tale, și-s'ar putea ataca pozițiunea.

Ce se ține de espectorarea d-tale, că pentru-ce nu s'au numit și ceilalți patru patentați, Vă răspund, că nu li-a fost aici locul, „însă ce se amănă nu se delătură“.

Față cu înscrierea de membru la casina ungerescă observă, că, după cum sunt eu informat, în Beiușiu sunt trei casine, anume: casina ungerescă, „magyar casino“, casina română și casina civilor „polgárköör“.

Cum dîce d-lu avocat despre casina ungerescă că „e casină comună și nu exclusiv ungerescă“, așa șciu și eu, că nici casina română nu e exclusiv românescă. De sine se nasce dăr întrebarea, că ore are casina română atăși membri unguri, căți Români are casina ungerescă? Observă deocamdată, că cestinca casini este punctul cardinal, care desparte pe patrioi de nepatrioiți.

La argumentul d-tale referitor la înscrierea de membru la casina ungerescă, pră bine a răspuns d-lu Redactor; atata am numai de-a observa, basându-mă pe informațiuni, că ore cum s'a întâmplat, că de șese anu, de când nu ream membru la casina română, convingești nu te-a dus nici la o casină, și tocmai imediat după insultele imprăștiat și-a „convenit“ a te înscrie ca membru la Unguri?!

Multă mă mir și de provocarea la fostul director, a cărui pozițiune cri-

tică și-a fost foarte bine cunoscută, căruia avea-i foarte mult de a-i mulțumi și totuși în toatele desti rostite, ca răspuns pentru bunăvoință, l'ai cinstit cu „abzug-uri“ și alte insulte, în absența lui.

Față cu ceilalți e foarte la locu ce dîce d-lu Redactor. D-lu avocat, precum se vede, încă și în cauza acesta ține de principiu fundamentalu iuridic „si fecisti nega“, îi recomandă însă cu totă bunăvoința altu principiu filosofic: „Sapientis est mutare consilium in melius“.

Din cele premise de sine urmază, că cele publicate în nr. 252 le susțin și mai departe, până atunci, până când vei afla unu altu espedient, prin care vei da o satisfacere deplină acelu corp, care aprăpe de unu deceniu suferă numai dela „aprigi dușmani“, ci și dela sângele lor, și vei da prin aceea justă satisfacțiune și onoratului publicu român, care așteptă dela d-ta să-și împlinescă această datorință morală, o așteptă, ca dela unu „Român adevărat“, în interesul dreptății și al reputațiunei d-tale atacate. „Clara pacta boni amici“. +

Esportul vitelor din România.

„Monitorul Oficial“ din Bucuresci publică o circulară a ministrului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor către proprietarii de vite, circulară prin care le face cunoscut: că în urma intervențiilor făcute pe cale diplomatică, guvernul italian a consimțit a permite intrarea în regatul Italiei a vitelor de proveniență română, cu condițiune, ca esportul lor din România să se facă în modul exclusiv prin portul Constanța, că odată cu această deciziune a guvernului italian, societatea italiană Cirio a încunosciat direcțiunea tîrgului de vite dela Constanța, că dorește a cumpăra din acelu tîrg unu număr de peste 24,000 vite mar și că peste 10 zile, adică la 30 Noemvre curent, va începe cumpărarea.

Aceste știri, ministrul român se grăbește a le aduce la cunoștința proprietarilor de vite, ca să aibă timpul necesar pentru transportarea la Constanța a vitelor, ce ar dori să desfacă în tîrgul de acolo.

Odată cu acesta, ministrul aduce la cunoștință, că a intervenit la ministerul lucrărilor publice să facă, ca direcțiunea generală a căilor ferate române, să pună la dispozițiunea proprietarilor vagonule trebuitoare pentru transportul vitelor cu calea ferată până la Fetești și dela Cernavoda până la Constanța, ăr pentru transbordarea pe Dunăre între Fetești și Cernavoda s'au destinat bacuri, care vor face unu serviciu regulat și permanent.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta.)

Viena, 9 Decembrie. Greva stragarilor de șidit se întinde acum și în provincii.

Berlin, 9 Decembrie. Cercurile curții desmintă cu hotărîre șgometele despre logodirea Tarevice-lui cu Margareta.

Paris, 9 Decembrie. „La Presse“ raportază din Lisabona, că împăratul Brasilei din cauza evenimentelor din urmă s'a smintit.

Petersburg, 9 Decembrie. Louis Napoleon a fost numit locotenent-colonel în regimentul de dragoni staționat în Novgorod.

Belgrad, 9 Decembrie. E sigur, că fostul ministru de finanțe Rakici va fi pus în stare de acuzățiune. — „Dnevni List“ desaprobă în modul cel mai aspru ațițările foilor opoziționale în contra Austro-Ungariei.

Wors, 9 Decembrie. Impăratul german și marele duce de Hessen au sosit după ameză aci, fiind primiți de nenumerată mulțime de omeni cu furtunose strigăte de „să trăiască“.

DIVERSE.

Legenda feciōrei de Orlean. Mare senzațiune a produs în cercurile științifice franceze o lucrare a lui Lesigne, numită „La fin d'une légende.“ Broșura lui Lesigne se ocupă de legenda feciōrei de Orlean documentându cu isvōre contimpurane, că Ioana d'Arc în genere dîșu n'a jucat așa mare rol în rășboiul de eliberare în contra Englesilor, pe cum spune legenda. Ioana n'a avut altu rol, decât că regele și comandantii săi au întrebunțat pe această femeă histerică ca unu mijloc orb de-a mână în luptă cetele poporului șetos de rășbunare. Lesigne arată, că orașul Orlean n'a fost mântuit din mânăle Englesilor de Ioana, fiindcă deja Englesii erau alungați din oraș când sosi ea acolo. — După părerea autorului, cultul ce i-se dă feciōrei este vătămător pentru poporul franceș, care n'a avut lipsă de-o astfel de femeă șventuratică, ca să scape de sub jugul dușmanului. Broșura lui Lesigne de bună sēmă va da mult de lucru condeilor învățitorilor franceși.

Cel mai mare far de pe pământ este farul din Honstholm. Intensitatea luminei sale întrece intensitatea a două milioane de luminări, așa că ea străbate în depărtare de 35 mile englese.

Cursul pletci Brașov

din 9 Decembrie st. n. 1889.

Bancnote românești	Cump.	Vend.	9,37
Argint românesc	9,30	9,35	
Napoleon-d'or	9,39	9,42	
Lire turcesc	10,65	10,69	
Imperial	9,65	9,69	
Galben	5,55	5,59	
Scris. fonc. „Albina“ 6%	101.—	—	
„ „ 5%	98,50	99.—	
Ruble rusești	125.—	126.—	
Mărc germane	11,57	11,61	
Discountul 6—8% pe anu.			

Cursul la bursa de Viena

din 7 Decembrie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	101.—
Renta de hărtă 5%	97,45
Imprumutul căilor ferate ungare	
aur	114,40
do argint	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	99,80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	112,50
Bonuri rurale ungare	88.—
Bonuri croato-slavone	105.—
Renta de hărtă austriacă	85,70
Renta de argint austriacă	86,25
Renta de aur austriacă	108.—
Despăgubirea pentru dijina de vină ungerescă	99.—
Imprumutul cu premiul ungeresc	140,25
Losurile pentru regularea Tisei și Șeghedinului	127,25
Losuri din 1860	139,50
Acțiunile băncii austro-ungare	322.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	334,30
Acțiunile băncii de credit austr.	315.—
Galben împărătesc	5,62
Napoleon-d'or	9,40 1/2
Mărc 100 imp. germane	58.—
Londra 10 Livres sterlinge	118,20

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“,
Institut de credit și de economii
Filiala Brașov

ESCOMPTÉZA RIMESSE BUNE

cu interesele cele mai ieftine și acordă împrumuturi cambiale, cari pe lângă o reducere corespunzătoare a sumei cambiului și întru cât starea numerariului din casă ar permite, se pot și de mai multe ori prolongi.

Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90 dela 8—2 ore d. a.

Cancelaria Negruțu

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIII. — Apare în 1 și 15 d' a lunei în numărī câte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiunī literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunī din patriā și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiā o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 francī, lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XV. — Apare în broșurī lunare câte de 2½—3½ cōle, și publică portretele și biografiile archiereilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū științelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, sērbători și diverse ocașiunī, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literarī; și în urmă totū soilū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 francī — lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numerī de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Renascerea limbii romānesci în vorbire și scriere învederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Merinde dela școlā sēu invēțaturī pentru poporū culese din diarulū unui scolarū de Dr. Georgiu Popa. — Opulū acesta, pentru povēțuirile lui valorōse, are sē ocupe unū locū de frunte în bibliotecile nōstre poporale. D-lū autorū a avut nimerita idee, de a publica prin opulū de față unū diarū de școlā, ce și-lū făcuse ca elevū de anul I alū școlēi poporale superiōre din Cămpeni, va se dicā pe când era în alū 4-lea anū de școlā. În acestū diar se cuprindū diferite impresiunī din copilāriā, atātū din școlā câtū și afarā de școlā: o colecție bogatā de diferite povēțuri primite dela invēțatorulū sēu, pe cari autorulū le-a prelucratū și desvoltatū cu multā îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralā, religiune, naționalitate, igienā, economie, istoriā etc. etc. se aflā în acestū opū, așa că singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululū despre fumatū, des pre curățirea trupulū etc. ar fi de ajunsū pentru a merita sē nulipsescā din nici o bibliotecā poporalā romānescā. Opulū cuprinde 289 pagine 8° — Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulū. Novelā originalā e Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorulū. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novejlei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Fântāna dorulū. Novelā poporalā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codeanū craiulū codrulū. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Bunica și Nepoțelulū. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē G. Simu. Prețulū 10 cr.

Probitatea în copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se însore. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Branda sēu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Novelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā în salele gimnasialū din Fiume prin Vincențiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Reginei Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și vioarele, poesii poporale, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea III și IV, cuprindū materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru școlēle popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbii romāne pentru școlēle poporale în trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasialū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Nu mē uita. Colecțiune de vier-suri funebrale, urmate de iertāciunī, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculārei în școlā poporalā pentru invēțatori și preparanđi. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparanđialū. Prețulū 80 cr.

Catechese pentru prunciū școlari din școlēle poporale. După George Mey preotū în Schōrzkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochū gr. cat. în Satu-Siugatagu, protopopolū distr. Mara. adm. Vicarialū alū Maramureșulū etc. etc. Edițiunea II. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 05 cr.

Din trecutulū Silvaniei. Legendā de Victorū Russu. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 05 cr.

Prin mōrte la victoriā. Comediā într'unū actū. După A. Kotzebue localisatā de Irina Sonea n. Bogdanū. Prețulū unui esemplarū 10 cr.

Influința mândriei. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū unui esemplarū 30 cr.

Cuvēntāri bisericesci în tōte sērbātorile de peste anū de Ioanū Papiu. — Unū volumū de peste 24 cōle 8° mare, hārtiā finā. — Numele d-lui I.

Papiu este multū mai bine cunoscutū clerului romānū, decâtū sē fiā de lipsā a mai recomanda acestū nou productū alū d-sale. Clerulū romānū a invēțatū a'i apretū scrierile d-sale pentru însemnata lorū valōre literarā. — Noulū tomū de predici întrece însă tōte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — avēndū o notiță istoricā la fie-care sērbātorē, — care aratā timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modulū cum s'a stabilitū respectiva sērbātorē. — Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntāri funebrale și iertāciunī pentru diferite casuri de mōrte, întocmite de Ioanū Papiu. — Acestū volumū de peste 24 cōle cuprinde: 8 cuvēntāri acomodate pentru orī-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte întēplate în timpuri diferite ale anulū, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mōrte, 4 la înmormāntarea omenilorū bētrāni, 5 la înmormāntarea pruncilorū, tinerilorū și a junilorū, 9 la casuri de mōrte speciali; — apoi pe mai bine de patru cōle urmēzā o mulțime de iertāciunī precedate de o introducere generalā în iertāciunī, și anume: 1 iertāciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbatū, 3 — a părintelū dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a filiorū dela părinți, 6 a fratelui sēu surorii dela trați și surori, 7 — a nepoților dela moși, mōșe, bunī, bune, străbunī, străbune, 8 — a nepoților dela unchiū și mătușe, 9 — dela nēmuri și consāngenī mai depārtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune 11 — dela binefācētorī, amici, cunoscutī și dela toți creștinii adunați. Recomandāmū clerului romānū acestū bogatū volumū de cuvēntāri funebrale și iertāciunī lucrate amēsuratū tuturorū cerințelorū preoței fungente la casuri funebrale. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 2 fl. v. a.

Cuvēntāri bisericesci, tomulū III, scrise de Ioanū Papiu. — Acestū tomū cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 cōle 8° mare. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicū sēu concordantele tradițiunei în douē limbi — romānā și latinā, tractezā despre primatulū bisericei și se estinde pe 22 cōle 8° mare. — Scrisū de Ioanū Papiu. — Opulū acesta a fostū recensatū favoritorū și laudatū și de foile străine. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sēu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spiritualā a omulū, despre relațiunile și scopulū lui espuse în modū popularū de profesorulū Dr. Iosifū Frapporti și prelucrate în traducere liberā (cu facultate dela autorulū) de Ioanū Papiu. — Acestū opū, care se estinde pe 11, cōle 8°, e fōrte acomodatū ca premiu pentru cei ce absolvā școlā poporalā,

se vinde cu prețulū numai de 50 cr esemplariulū speditū franco.

Manualū catecheticū pentru primii ani scolastici, prelucratū după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostū profesor de s. scripturā, catecheticā și metodicā în seminariulū archidiececanū din Blașiu, actualmente vicarū archiepiscopescū în Făgārașū. — Acestū opū de mare însemnătate pentru literatura catecheticā romānā este o prelucrare liberā, schimbāndū unele aplicāri practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băieților nōstri, ēr ceremoniele bisericesci înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica nōstrā romānā. În note se aratā și procederea ce are sē o observe catechetulū față cu discipulii sēi. Acēstā scriere are sē fiā unū îndreptarū în mână catechetilorū, invēțatorilorū și a părinților la instrucțiunea religiōsā-moralā, ce au sē o dea micilorū băieți. — Prețulū unui esemplarū din acestū opū, — care pōrtā clausula aprobārei prea ven. Ordinariatū metropolitanū din Blașiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avēndū mai multe poesii în textū, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Părintelū nostru Ioanū Gurā-de-Aurū la epistolele sfântulū apost. Paulū cătrā Titu și Filemonū. Traduse de Constantinū Morariu. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintre sfinți părintelū nostru Ioanū Chrysostomū compusā din operele aceluī sântū părinte, de Ioanū Boroșiu parochū gr. cat. și ases. consist. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciunī:

Mărgăritarulū sufletulū. Carte bogatā de rugāciunī și cântāri bisericesci, fōrte frumosū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 80 cr., legatū mai fin 1 fl., legatū în piele 1 fl. 30, în legăturā de luxū 2.50—2.80

Miculū mărgăritarū sufletescū. Carticicā de rugāciunī și cântāri bisericesci — frumosū ilustratā, pentru prunciū școlari de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Carticicā de rugāciunī și cântāri pentru prunciū școlari de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscētorēi de D-șeu urmatū de mai multe rugāciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplar legat speditū franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplar legatū și speditū franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiunile tuturorū băncilorū romāne cu prețurile cele mai bune.